

IRENA BURSTIN

ur. 1932; Zamość

Miejsce i czas wydarzeń	Zamość, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2009, Zamość, II wojna światowa, prześladowanie Żydów, Niemcy

Wola życia

Wydawało mi się, że to jest jakiś wyrok wydany odgórnie, że musimy zginąć. Dlatego za wszelką cenę [chciałam przeżyć]. Ja pamiętam, że raz przyszli Niemcy. Powiedzieli, że przyjdą, bo widzieli światło – siostra jeszcze była starsza, najstarsza, uczyła się – widzieli światło. Weszli, dziadek był w mycce, to przede wszystkim uderzyli go w głowę. Ta mycka spadła na palącą się kuchnię. [Niemiec] wziął tę palącą się myckę i nałożył z powrotem na głowę dziadka. I obiecali, że przyjdą rano, wystawią nas i rozstrzelają. Ja wtedy powiedziałam do mamy: – Mamo, ja mam sposób, nie martw się, mamo. Wystawię rękę, strzeli w rękę. Bez ręki można żyć, bez głowy nie. Tylko w głowę żeby nie strzelili. Bo widziałam tyle trupów właśnie z postrzałami w głowę, że wyobrażałam sobie, że bez ręki można żyć, ale bez głowy nie. Ja tak strasznie chciałam żyć... Mówiłam – może się zamienię w kota albo w psa, żeby tylko żyć. Za wszelką cenę chciałam żyć. Żyję. Mam dwie urocze córki, które ja kocham, które mnie kochają, mam pięcioro wnuków. Cała moja rodzina.

Data i miejsce nagrania	2009-09-16, Bat Jam
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Justyna Kojło
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"